

**საქართველოში მცირე ბიზნესის დაკრედიტების საფრთხეები საბანკო
სისტემისათვის და მათი აღმოფხვრის შესაძლებლობები**

ირმა ირემაძე

*„სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის,
ტექნოლოგიებისა და განათლების ფაკულტეტზე საბანკო და საფინანსო საქმის
მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად“*

საბანკო და საფინანსო საქმე

ხელმძღვანელი: მათა მელიქიძე, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2023

განაცხადი

”როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.“

ირმა ირემაძე

20.05.2023

აბსტრაქტი

წარმოდგენილი კვლევა მოიცავს საქართველოში მცირე ბიზნესის დაკრედიტების საფრთხეების წარმოჩენას საბანკო სისტემისთვის. ამის მიხედვით, კვლევის ფარგლებში წარმოიშვა ძირითადი კითხვები, რომლებიც გულისხმობს საქართველოში საბანკო სექტორის მდგომარეობას; მცირე ბიზნესის მასშტაბებს და არსს; საბანკო სექტორის შეზღუდვებს და შესაძლებლობებს. ვინაიდან, საქართველოში მცირე ბიზნესის ფორმა საქმიანობებს შორის ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებულია, აქტუალურობა საკმაოდ მნიშვნელოვანი საკითხია დღევანდელით რომ ვიმსჯელოთ. ასეთი ტიპის ბიზნესების რაოდენობა მთელს მსოფლიოში სულ უფრო და უფრო გავრცელებული ხდება. შესაბამისად, ნაშრომის მიზანია: წარმოაჩინოს საბანკო სექტორისთვის არსებული საფრთხეები მცირე ბიზნესის დაკრედიტების და მათი აღმოფხვრის შესაძლებლობები. კვლევის ფარგლებში, რომელიც ატარებს თვისობრივ ხასიათს, ინტერვიუების მეშვეობით იქნა შესწავლილი ეს საკითხი. მეთოდოლოგიის ჩამოყალიბების დროს, აღწერილი იქნა, რომ კომუნიკაცია იქნებოდა დამყარებულში საბანკო სექტორის წარმომადგენლებთან, რომლებიც უკვე არაერთი წელია არის შეხებაში მცირე ბიზნესის დაკრედიტებასთან. ზემოთ აღნიშნული ღონისძიებების განხორციელების შემდეგ, გამოკვეთილი იქნა ის საფრთხეები, რომლებიც გააჩნია საბანკო სექტორის ერთეულ უმრავლესობას მცირე ბიზნესის მიმართ. ასეთია, უპირველეს ყოვლისა მცირე ბიზნესის უმრავლესობის არაოფიციალური სახე. ნაგულისხმებია, რომ არ არის სააგენტოში დარეგისტრირებული მათი რაობა, არ არსებობს მათი ფინანსური საბუთები, დეკლარაციები და ა.შ. ამასთანავე, საფრთხეებს შორისაა ფინანსური და იურიდიული კუთხით არაკვალიფიციური ცოდნის არსებობა. ამ საფრთხეების საპასუხოდ და აღმოსაფხვრელად, ბანკი აწესებს უამრავ შეზღუდვებს, რომლებიც ხელს უშლიან მცირე ბიზნესის ერთეულების წარმომადგენლებს ისარგებლონ საბანკო სერვისებით. დასკვნით ნაწილში, გადმოცემულია ინფორმაცია, რომელიც ასახავს ფაქტორებს და შესაძლებლობებს, როგორ უნდა აღმოიფხვრას ბანკის გადმოსახედიდან საფრთხეები მცირე ბიზნესის მიმართ.

წარმოდგენილი ნაშრომის სამიზნე აუდიტორია საკმაოდ დიდია, საფუძვლიანი და გამოსაყენებელი ინფორმაციის მატარებელია მცირე ბიზნესისა და საბანკო სექტორისთვის.

Abstract

Abstract on the paper "Dangers of small business lending in Georgia for the banking system"

The presented research includes a discussion of the threats of small business lending to the banking system in Georgia. According to this, within the framework of the research, the main questions arose, which refer to the state of the banking sector in Georgia; the scope and essence of small business; limitations and opportunities of the banking sector. Since the form of small business is one of the most widespread among activities in Georgia, relevance is quite an important issue if we judge it today. The number of these types of businesses around the world is becoming more and more common. Accordingly, the aim of the paper is: to present the existing threats to the banking sector in lending to small businesses and the possibilities of their elimination. Within the scope of the research, which has a qualitative nature, this issue was studied through interviews. During the formulation of the methodology, it was described that communication would be established with representatives of the banking sector who have been in contact with small business lending for many years.

After the implementation of the measures mentioned above, the threats that the majority of the banking sector has towards small businesses have been identified. This is primarily the unofficial face of most small businesses. It is implied that their number is not registered in the agency, there are no financial documents, declarations, etc. In addition, the presence of unqualified knowledge in financial and legal terms is among the dangers. In order to respond to and eliminate these threats, the Bank imposes a number of restrictions that prevent representatives of small business entities from using banking services.

In the final part, information is presented that reflects the factors and opportunities to eliminate threats to small businesses from the bank's point of view. The involvement of representatives of the banking sector in this matter is important and key. Also, it is necessary to receive financial education for small business representatives.